

ועדת המשמעת מזהירה!
נבחן המעביר חומר עזר לרעהו
או רמז מילולי ייענש בחומרה

אוניברסיטת בר-אילן הפקולטה למשפטים

סמסטר א', תשס"ז

19-202-01
דיני מס'מ

ד"ר קובי נוסים

גב' אורה טמפלמן

מבחן – מועד ב' (20.02.07)

משך הבחינה: שעהיים וחצי. לא תינתנה הארכות זמן.

חומר עזר: ניתן לעשות שימוש בכל חומר.

הנחיות:

1. הבחינה מורכבת משתי שאלות. עליכם לענות שתיהן.
2. מגבלת המקום לכלל המבחן היא 4 עמודים. חריגה לא תקרא כלל.
3. תמציתיות, בהירות ומקוריות הדיון הינם בסיס להערכה, לצד השליטה בחומר.
4. אין צורך לסכם את הוראות הדיון, אלא יש ליישמן לעובדות המצוינות בשאלות.
5. יש להפנות לסעיפי חוק רלבנטיים, פסקי דין ודעות מלומדים.
6. במידה ועליך להניח הנחות עובדתיות – יש לבחור בהנחות סבירות ולציין במפורש.
7. מומלץ להקדיש זמן לקריאה יסודית של השאלות לפני תחילת כתיבת הפתרון.

בהצלחה.

שאלה מספר 1: (75%) (היקף מומלץ לתשובה: 3 עמודים)

חברת תקשורת מפתחת מוצרים לתחום התקשורת. החברה מאתרת הנדסאי מבריק, אליהו, המסכים לעבוד בחברה על פיתוח מוצר חדש. (בין החברה לאליהו קיימים יחסי עובד-מעביד). לאליהו מובטח שכר בתוספת מניות בחברה, אשר מספרן גדל עם משך העבודה שלו בחברה. מתברר לאחר מספר חודשים כי אליהו מאבד ימי עבודה רבים בגין מחלת האסטמה שלו. לפיכך, ממנת החברה לאליהו טיפול רפואי מיוחד המצמצם במידה רבה את התקפות האסטמה של אליהו.

עלמת חן עימה יצא אליהו לדייט החליטה לתבוע אותו על הטרדה מינית מאחר שנשף וחרחר בכבודות לעברה לאורך הפגישה שלהם כולה. החברה אשר חששה לתוצאות המשפט על אליהו ועל המוניטין שלה, נחלצה מייד לעזרת אליהו והסכימה לשלם לו 50% מהוצאות שכר הטרחה של עו"ד שייצגו בהליך המשפטי. בנוסף, העניקה לו החברה הלוואה למימון שאר הוצאותיו. ההלוואה אינה נושאת הפרשי הצמדה או ריבית ואליהו חייב להחזירה בתום תקופה של 50 שנה.

במקביל מחליט אליהו לתבוע את חברת התרופות המייצרת את המשאף (מכשיר תרופתי לחולי אסטמה) בו הוא משתמש בתביעה ייצוגית על פגמים במשאף ואי-עמידה בהבטחותיה לגבי יעילות המשאף. חברת התרופות מעדיפה להגיע לפשרה מהירה לפיה זוכה אליהו ב-\$100,000. (סכום זה אינו מהווה פיצוי עבור נזקיו של אליהו כלל, אלא תמורה לתובע ייצוגי). אליהו עוזב את חברת תקשורת ובמקביל רוכש ממנה את הידע הכרוך במוצר עליו עבד (המורכב מאלגוריתמים מתוכנתים) בתמורה ל-\$100,000. אליהו טס לארה"ב במחלקה ראשונה ובמשך חודש עובר בין כ-10 חברות תקשורת שונות אותן הוא מנסה לשכנע כי לידע זה קיים פוטנציאל גדול מזה שחשבו עליו עד כה. לבסוף מצליח אליהו למכור את הידע בתמורה ל-\$250,000 וחוזר מאושר לישראל.

דונו באירועי המס של אליהו.

שאלה מספר 2: (25%) (היקף מומלץ לתשובה: 1-1/2 עמוד)

לאחרונה פסק השופט מגן אלטוביה בעמ"ה 1065/02 **בר-בנין רוני נ' פקיד שומה תל אביב יפו 4** (טרם פורסם) בשאלת המס של שיפורים במושכר. השאלה הנדונה במקרים מעין אלה היא האם שיפורים במושכר מהווים תחליף דמי שכירות ואם לאו. להלן חלק מפסק הדין:

"לעיתים קשה מלאכת האבחנה בין מקרה בו נעשו תיקונים, השבחות ושיפורים תמורת ההשכרה, כחלק מן המקח והמכר שבין המשכיר לשוכר, לבין מקרה בו המשכיר בעל עניין מועט, אם בכלל, לגבי הנעשה במושכר בתקופת השכירות...דומני כי אבחנה זו הינה נגזרת של המבחן הכלכלי באשר למי נתונה התשואה מעצם השיפור ועד כמה תשואה זו נחלקת בין הבעלים לשוכר. שיבה למבחן זה מפחיתה את משקלה של הכוונה הסובייקטיבית של בעל הנכס הגם שההתחקות אחר כוונה זו אינה תמיד מלאכה קלה. בחינה אובייקטיבית כלכלית תקל על ניתוח סוגיית יחוס הטבה הגלומה בשיפורים במושכר, כפי שיובהר. בעבר נקבע כי שיפורים במושכר מהווים הכנסה בידי המשכיר, זולת אם נעשו בהתנדבות או לצרכיו המיוחדים של השוכר, שלא בדרך עקיפה לשם תשלום דמי שכירות....לדידי, האבחנה אינה נעוצה במבחן כוונות סובייקטיבי בדבר כוונת מי מהצדדים אלא בבחינת היתרון הכלכלי הצומח לבעל המקרקעין בשל ביצוע עבודות השיפוץ ויכולתו להפיק תשואה כלכלית כזו או אחרת בשל שיפוץ זה עתה או בעתיד...בניה במושכר המשביחה אותו, יוצרת הטבה הן לשוכר והן למשכיר, גם כאשר בוצעה "בהתנדבות" השוכר אך בהסכמת בעל המקרקעין....הסכים, גם מתוך "אדישות" בעל המקרקעין כי בתום תקופת החכירה יעברו השיפורים לידי, הרי שחלה בנכס השבחה מתמדת. השבחה זו מהווה הטבה והיא צמחה מתוך ובשל הסכם השכירות או החכירה ועל כן תהווה "דמי שכירות".

חוו דעתכם על המהלך הפרשני של הש' אלטוביה תוך יישום לסיטואציה הנדונה בענין בר-בנין רוני.